

Bureau Endemica BV

ECOLOGISCH ADVIES • ONDERZOEK • EDUCATIE

WWW.ENDEMICA.NL

Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
Den Haag

Datum: 16 januari 2025

Betreft: Reactie op de internetconsultatie "wijziging van de Omgevingsregeling eDNA als erkende maatregel"

Geachte meneer, mevrouw,

Bureau Endemica staat achter de reacties van Natuurinclusief (15-01-2025), Vogelbescherming (14-01-2025) en Zoogdiervereniging (10-01-2025) op deze consultatie dat de eDNA als erkende maatregel in de Omgevingswet op de voorgestelde manier op dit moment **niet** kan worden doorgevoerd.

De voorgestelde maatregel heeft grote ecologische risico's voor vleermuizen en andere gebouwbewonende soorten, zoals gierzwaluw en huismus. Om te voldoen aan de specifieke zorgplicht en de daaruit volgende onderzoeksplicht, zien wij potentiële negatieve consequenties:

- Niet alle vleermuissoorten zijn vastgesteld in de maatregel, dat zou een beperking van de beschermde wetgeving zijn.
- Maatregel zou worden erkend op basis van een veel te beperkt aantal onderzochte soorten en steekproef.
- Geen rekening wordt gehouden met vogels.

Met de eDNA-maatregel is het mogelijk om te bepalen of vleermuizen daadwerkelijk aanwezig zijn (geweest) binnen het onderzochte gedeelte van het onderzoeksgebied. Het is niet mogelijk om de functie van het verblijf te bepalen, maar dit is juist cruciaal om een duidelijk beeld te krijgen van het leefgebied van vleermuizen. Door de functies te achterhalen, kunnen vleermuizen effectiever worden beschermd.

De eDNA-maatregel gaat voorbij aan de noodzaak van een netwerk van verblijfplaatsen. eDNA geeft geen inzicht in de mogelijkheden van een gebied. Veel huizen beschikken over ruimtes die geschikt zijn voor vleermuizen, maar deze hoeven op dit moment niet in gebruik te zijn, of zijn niet aan de buitenkant zichtbaar. In de toekomst kunnen deze woningen en ruimtes door vleermuizen worden gebruikt. Deze potentie kan niet met eDNA worden geïdentificeerd en vraagt om specifiek veldonderzoek door een ervaren ecologisch expert met bouwkundig inzicht. Deze expert is in staat

om op woning-, wijk- of gebiedsniveau te evalueren welke locaties in woningen geschikt zijn voor vleermuizen. eDNA fungeert als een hulpmiddel, maar aanvullend ecologisch onderzoek blijft essentieel.

Daarnaast zou het opnemen van eDNA als een erkende maatregel in de Omgevingsregeling betekenen dat de meer gebiedsgerichte aanpak op basis van het vleermuisprotocol en SMP-onderzoek in gevaar komt, terwijl deze aanpak het fundament legt voor meer natuur inclusieve renovatie- en isolatieprojecten. Gebiedsgerichte studies worden als erkend gezien omdat Omgevingsdiensten, onderzoeksinstellingen en de brancheorganisatie ze steunen, maar zijn niet als erkend vastgelegd in de Omgevingsregeling.

Zonder aandacht voor het netwerk kunnen waardevolle alternatieve verblijfplaatsen ook verdwijnen, waardoor het steeds moeilijker wordt om een netwerk van verblijfplaatsen van hoge kwaliteit te behouden. Een proactieve benadering die het volledige leefgebied (niet alleen de verblijfplaatsen) als basis neemt, zoals bij een goed georganiseerd SMP, is volgens ons een preferente duurzame oplossing om een gunstige toestand van instandhouding van de betrokken soorten te realiseren.